

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul HG pentru aprobarea Regulamentului privind participarea Republicii
Moldova la Componenta „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” (EaSI) a
Fondului social european plus (FSE+)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS). La avizarea proiectului au participat: Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Curtea de Conturi, Centrul Național Anticorupție, Casa Națională de Asigurări Sociale, Agenția Națională pentru Cercetare și dezvoltare, Biroul Național de Statistică, Centrul de Armonizare a Legislației.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ. Proiectul a fost elaborat, în temeiul articolului nr. 2 din Legea nr. 165/2024 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Componenta „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” (EaSI) a Fondului social european plus (FSE+), care prevede că Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acestuia. Scopul acestui proiect este crearea cadrului normativ și instituțional pentru atragerea coordonarea și monitorizarea participării entităților din Republica Moldova la proiectele din cadrul Componentei „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” (EaSI), (în continuare – Componenta EaSI), în vederea valorificării fondurilor europene dedicate domeniilor social și al muncii.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative. Prin ratificarea Acordului de participare la Componenta EaSI, Republica Moldova s-a angajat să aplice și prevederile relevante din Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, CELEX: 32021R1057, publicat în Jurnalul oficial al Uniunii Europene L 23121 din 30.6.2021, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024, (în continuare – Regulamentul (UE) 2021/1057). În cazul gestiunii directe sau indirecte, Comisia Europeană publică cereri de propuneri pentru a acorda granturi destinate proiectelor, precum și emite cereri de oferte, pentru a atribui contracte de prestare de servicii și/sau de aprovizionare. Comisia poate acorda și premii. O mică parte din Componenta EaSI este implementată de organizații internaționale și este gestionată direct de către acestea. Activitățile din cadrul Componentei EaSI sunt descrise în programe anuale de lucru, elaborate după consultări cu statele membre și cu părțile implicate, inclusiv cu reprezentanți ai societății civile. Grupul tehnic de lucru EaSI din cadrul Comitetului FSE+ este compus din reprezentanți ai guvernelor statelor membre și ai Comisiei Europene. Grupul discută pe marginea implementării Componentei EaSI, în special a programelor sale de lucru. Conform Acordului, reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de participare în calitate de observatori la Grupul de lucru tehnic al Componentei EaSI, pe subiectele ce vizează Republica Moldova.

Implementarea Acordului urmează să aducă beneficii economiei naționale prin participarea la proiecte în domenii, precum:

- 1) ocuparea forței de muncă;
- 2) asigurarea protecției sociale echitabile;
- 3) forța de muncă calificată și rezilientă, pregătită pentru provocările în domeniul muncii;
- 4) societăți incluzive;
- 5) eradicarea sărăciei și îndeplinirea principiilor stabilite în Pilonul European al Drepturilor Sociale.

Entitățile juridice din Republica Moldova pot participa la acțiunile Componentei EaSI în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune.

Componenta EaSI dispune de un buget total de 762 milioane EUR pentru perioada 2021–2027 și este, în mare parte, gestionată de serviciile Comisiei Europene. Scopul acesteia este de a sprijini ocuparea forței de muncă, de a îmbunătăți abilitățile și de a combate excluziunea socială prin diverse programe și inițiative.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

În scopul implementării eficiente a Acordului, este propusă crearea cadrului normativ și instituțional care să asigure coordonarea și monitorizarea participării entităților din Republica Moldova la Componenta EaSI prin promovarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern și a Regulamentului.

Pentru crearea cadrului instituțional, proiectul Regulamentului conține punctul 15 care desemnează și descrie rolul MMPS în calitate de Autoritate competentă pentru coordonarea implementării Componentei EaSI la nivel național. În punctul 16 sunt incluse dispoziții care stabilesc posibilitățile de participare ale altor autorități publice, inclusiv a celor cu competențe sectoriale în domeniul ocupării forței de muncă, educației, protecției sociale, dezvoltării regionale sau statisticii, la activitățile din cadrul Componentei EaSI.

Regulamentul conține dispoziții care transpun următoarele prevederi/articole din Regulamentul (UE) 2021/1057:

- 1) Noțiunea de entitate juridică;
- 2) Articolul 26. Acțiuni eligibile;
- 3) Articolul 27. Entități eligibile;
- 4) Articolul 30. Forme de finanțare din partea Uniunii și metode de execuție;
- 5) Articolul 33. Protejarea intereselor financiare ale Uniunii;
- 6) Articolul 35. Audituri;
- 7) Articolul 36. Informare, comunicare și publicitate.

Proiectul Regulamentului conține prevederi noi pentru cadrul normativ național, deoarece este pentru prima oară când RM s-a asociat la Componenta EaSI a FSE+.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul avizării setului de acte a fost expusă opinia că în Acordul de participare la Componenta EaSI nu se face referire la necesitatea desemnării unei autorități naționale de management responsabilă pentru coordonarea/monitorizarea activităților și, respectiv, necesitatea promovării proiectului nu este suficient argumentată.

În acest context, menționăm că, Acordul nu conține asemenea prevederi și nici nu poate conține dispoziții referitoare la cadrul instituțional și normativ necesar implementării Componentei EaSI în Republica Moldova. Acordul vizează relația dintre Comisia Europeană și statul Republica Moldova, iar statului îi revine responsabilitatea de a decide care autorități vor fi desemnate/imputernicite cu atribuții specifice implementării Acordului, și prin ce acte normative vor fi realizate aceste desemnări.

În scopul asigurării utilizării eficiente a fondurilor disponibile din cadrul Componentei EaSI, este necesară desemnarea unei autorități competente în domeniul social, responsabilă de coordonarea participării la cererile de propuneri ale Comisiei Europene, definirea atribuțiilor acesteia și adoptarea unui cadru normativ care să stabilească criteriile și procedurile de participare la această Componentă.

În continuare au fost exprimate opinii potrivit cărora cadrul normativ existent conține reglementări care ar putea fi aplicate și în cazul Componentei EaSI, în special hotărârea Guvernului nr. 576/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională finanțate de Uniunea Europeană.

În acest sens, precizăm că HG nr. 576/2017 are ca obiect transpunerea parțială a două regulamente: Regulamentul (UE) 2021/1059 și Regulamentul (UE) 2021/1060. Primul Regulament (UE) 2021/1059 stabilește norme pentru obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg), iar Regulamentul (UE) 2021/1060 se aplică diverselor fonduri, inclusiv Fondului social european plus. Totuși, acesta nu se aplică Componentei „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” a FSE+, nici componentelor de gestiune directă sau indirectă ale FEAMPA, FAMI, FSI și IMFV, cu excepția asistenței tehnice acordate la inițiativa Comisiei.

Pentru Componenta EaSI sunt aplicabile Regulamentul (UE) 2021/1057 și Regulamentul (UE) 2024/2509, care prevăd reglementări specifice privind gestiunea directă și indirectă. Prin urmare, a fost inițiată promovarea unui mecanism distinct de cel prevăzut în HG nr. 576/2017.

Totodată, implementarea eficientă a unui program gestionat în mod direct de Comisia Europeană necesită o delimitare clară a rolurilor instituționale la nivel național, pentru a evita suprapunerea de competențe și a asigura transparența în procesul de selecție, contractare și monitorizare a proiectelor. Lipsa unei autorități naționale clar desemnate riscă să creeze blocaje administrative, dificultăți de comunicare cu partenerii europeni și acces limitat al beneficiarilor la informații privind apelurile relevante de proiecte. În plus, existența unui cadru separat pentru gestiunea Componentei EaSI facilitează adaptarea procedurilor interne la specificul reglementărilor europene privind gestiunea directă, diferit de logica programelor operate prin autorități de management.

Totodată, ca urmare a opiniilor și propunerilor formulate de autorități, versiunea Regulamentului a fost revizuită și completată cu prevederi suplimentare, menite să îmbunătățească mecanismul de reglementare și să evite dublările normative.

Analiza experienței altor state demonstrează importanța consolidării capacităților de absorbție a fondurilor europene prin crearea unor mecanisme dedicate și alocarea de personal pentru îndeplinirea atribuțiilor esențiale de coordonare și monitorizare a implementării programelor de finanțare UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Mecanismul propus spre promovare va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, facilitând accesul la fonduri europene dedicate reducerii șomajului, îmbunătățirii calității locurilor de muncă și promovării inovației sociale. Acesta va permite autorităților naționale să participe activ la promovarea participării entităților din Republica Moldova la fondurile și proiectele atribuite de UE pentru Componenta EaSI, contribuind la profesionalizarea și consolidarea capacităților tehnice de coordonare și monitorizare a intervențiilor din domeniul muncii și protecției sociale. Componenta dispune de un buget de 762 milioane EUR și este, în mare parte, gestionată de serviciile Comisiei Europene. Scopul este de a sprijini ocuparea forței de muncă, de a îmbunătăți abilitățile și de a combate excluziunea socială prin diverse programe și inițiative.

De asemenea, existența unui cadru normativ clar privind participarea Republicii Moldova la Componenta EaSI va contribui la o mai bună coordonare interinstituțională între autoritățile cu competențe în domeniul social și al muncii, permițând o abordare strategică și eficientă a participării la inițiativele europene. Astfel, instituțiile publice vor putea valorifica în mod sistematic oportunitățile de finanțare europeană, evitând abordările fragmentate sau nesincronizate care ar putea limita impactul proiectelor implementate.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Participarea Republicii Moldova la Componenta EaSI implică o contribuție financiară formată din două părți: a) contribuția operațională și b) o taxă de participare.

Conform prevederilor art. 3 din Acord, contribuția financiară va fi plătită anual, într-o singură tranșă, cu termen-limită în luna mai a fiecărui an.

Taxa de participare reprezintă 4% din valoarea contribuției operaționale anuale, fiind introdusă gradual conform Anexei 1 la Acord. Totuși, având în vedere circumstanțele excepționale cauzate de războiul de agresiune împotriva Ucrainei, contribuția Republicii Moldova a fost suspendată temporar. Această prevedere este reglementată în Protocolul privind suspendarea contribuției financiare, anexă la Acord, precum și în Acordul-cadru încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană, ratificat prin Legea nr. 36/2024.

În eventualitatea anulării suspendării, Republica Moldova va trebui să planifice și să achite contribuțiile respective, în conformitate cu prevederile Acordului de participare. În acest sens, proiectul hotărârii Guvernului prevede, la punctul 5, că obligațiile financiare către Comisia Europeană care decurg din punerea în aplicare a Acordului, vor fi realizate din contul și în limita alocațiilor aprobate pentru Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

La această etapă, valoarea anuală estimativă a contribuției nu este precizată de Comisia Europeană. Totuși, în conformitate cu modelul aplicat altor state terțe, costurile anuale pot varia în funcție de dimensiunea participării, de alocările disponibile în cadrul programului și de ratele de cofinanțare ale proiectelor. Aceste sume vor fi determinate ulterior prin notificări oficiale și incluse în limitele bugetare aprobate.

Participarea la Componenta EaSI permite atragerea de resurse financiare substanțiale, sub formă de granturi și contracte, cu un nivel ridicat de cofinanțare din partea Uniunii Europene. Aceasta oferă posibilitatea implementării de proiecte strategice în domeniul social și al ocupării forței de muncă, cu un aport minim din bugetul național. Astfel, beneficiile financiare nete pot depăși valoarea contribuției, contribuind la utilizarea eficientă a fondurilor publice.

Granturile implică o componentă de cofinanțare. Ca urmare, resursele necesare pentru desfășurarea acțiunii sau a programului de lucru nu sunt furnizate integral de grant. Cofinanțarea poate fi asigurată sub forma resurselor proprii ale beneficiarului, a veniturilor generate de acțiunea sau programul de lucru ori a contribuțiilor financiare sau în natură din partea unor terți. Fiecare ofertă de grant specifică procentul concret al contribuției entității.

Proiectul Regulamentului prevede că, în cazul în care o cerere de propuneri presupune cofinanțarea din partea bugetului de stat, MMPS, în calitate de applicant la propunerea de proiect, înaintează Ministerului Finanțelor propuneri pentru planificarea resurselor financiare necesare în legea bugetului de stat.

Pentru implementarea prevederilor Regulamentului nu se prevăd cheltuieli financiare suplimentare pentru autoritatea competentă pentru coordonarea și monitorizarea participării la Componenta EaSI. Pentru perioada de până la aderare, atribuțiile prevăzute vor fi exercitate în limitele bugetelor anuale alocate MMPS, și pentru celelalte autorități cu competențe sectoriale, prevăzute la pct. 16 din Regulament.

4.3. Impactul asupra sectorului privat.

Componenta EaSI va contribui indirect la dezvoltarea sectorului privat, prin creșterea competențelor forței de muncă și integrării în câmpul muncii. Prin finanțarea de proiecte

inovatoare în domeniul ocupării și formării profesionale, vor fi stimulate parteneriatele dintre sectorul public și cel privat, inclusiv implicarea angajatorilor în dezvoltarea competențelor solicitate pe piața muncii.
4.4. Impactul social
Participarea Republicii Moldova la Componenta EaSI are un potențial considerabil de a genera transformări pozitive la nivel social, prin promovarea incluziunii, reducerea inegalităților și sprijinirea categoriilor vulnerabile. Implementarea proiectelor finanțate prin EaSI va contribui la consolidarea sistemelor de protecție socială, sprijinirea ocupării forței de muncă în rândul grupurilor defavorizate, precum și dezvoltarea unor servicii sociale adaptate noilor provocări economice și demografice.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal.
Implementarea prevederilor Regulamentului și participarea la Componenta EaSI nu implică, în sine, prelucrarea unor volume suplimentare de date cu caracter personal, însă anumite proiecte finanțate ar putea presupune gestionarea unor astfel de date, în special în domeniul ocupării, formării profesionale sau sprijinului social. În acest sens, autoritățile publice și entitățile participante vor respecta legislația națională și europeană aplicabilă în domeniul protecției datelor, inclusiv Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), după caz. Măsuri corespunzătoare vor fi aplicate pentru garantarea confidențialității, securității și limitării scopului prelucrării datelor.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen.
Participarea la Componenta EaSI contribuie în mod direct la promovarea echității sociale și a egalității de gen. Proiectele sprijinite prin această componentă vizează în mod prioritar grupuri vulnerabile – femei, persoane cu dizabilități, tineri NEET, persoane în căutarea unui loc de muncă, familii cu venituri mici – și contribuie la reducerea decalajelor sociale și economice. De asemenea, proiectele finanțate sunt condiționate de respectarea principiilor orizontale ale FSE+, inclusiv egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea.
Componenta EaSI, ca parte a Fondului social european plus, are drept cadru principal <u>Pilonul european al drepturilor sociale</u> , care consacră echitatea și egalitatea de gen ca principii fundamentale. EaSI se axează pe următoarele priorități principale de politică: (1) ocuparea forței de muncă și competențe, (2) piețele forței de muncă și mobilitatea forței de muncă, (3) protecția socială și incluziunea activă și (4) condițiile de muncă. Sprijinul acordat prin EaSI contribuie la promovarea unor politici publice bazate pe dovezi, la elaborarea de măsuri sociale adaptate realităților pieței muncii și la consolidarea coeziunii sociale în rândul categoriilor defavorizate.
Prin urmare, implicarea activă în acest program reprezintă un instrument strategic de implementare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale și de promovare a unei societăți mai incluzive și echitabile.
4.5. Impactul asupra mediului.
Nu se aplică. Proiectul de hotărâre de Guvern și cadrul propus pentru participarea Republicii Moldova la Componenta EaSI nu implică măsuri cu potențial impact asupra mediului. Activitățile eligibile în cadrul acestei componente vizează intervenții de ordin social, educațional și instituțional, fără lucrări de construcții sau alte acțiuni care ar necesita evaluări de mediu.
4.6. Alte impacturi și informații relevante.
Nu au fost identificate alte impacturi sau aspecte relevante în afara celor menționate anterior. Proiectul de hotărâre are un caracter tehnic și organizatoric, fără implicații asupra altor domenii decât cele deja analizate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul transpune parțial prevederile părții a III-a din Regulamentul (UE) 2021/1057. Potrivit avizului emis de Centrul de Armonizare a Legislației, soluțiile propuse sunt compatibile cu acquis-ul comunitar în domeniu și corespund cerințelor legislației europene aplicabile.
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale Uniunii Europene în legislația națională.
În temeiul Acordului, Republica Moldova are obligația de a implementa prevederile acestuia și, subsecvent, prevederile Regulamentului (UE) 2021/1057 relevante participării la această Componentă, în special prevederile ce se conțin în partea a III-a „Execuția prin gestiune directă și indirectă” a Regulamentului. Proiectul Regulamentului propus prevede transpunerea următoarelor dispoziții din Regulamentul (UE) 2021/1057: 1) noțiunea de entitate juridică, inclusă la pct. 6 din Regulament; 2) articolului 26. Acțiuni eligibile – prevederile incluse la pct. 8.2 din Regulament; 3) articolului 27. Entități eligibile – pct. 9. 3.1 din Regulament; 4) articolului 30. Forme de finanțare din partea Uniunii și metode de execuție – prevederi incluse la pct. 10. 2 din Regulament; 5) articolului 33. Protejarea intereselor financiare ale Uniunii – prevederi incluse la pct. 11 din Regulament; 6) articolului 35. Audituri, transpus în pct. 12 din Regulament; 7) articolul 36. Informare, comunicare și publicitate din partea a III-A a Regulamentului - prevederile transpuse în pct. 13 din Regulament. În rezultatul expertizei de compatibilitate, Centrul de Armonizare a Legislației a susținut proiectul evocând compatibilitatea soluțiilor normative incluse în proiectul actului normativ cu cele din Regulamentul (UE) 2021/1057.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.
Proiectul HG și a Regulamentului urmăresc crearea cadrului juridic și instituțional pentru implementarea parțială a Regulamentului (UE) 2021/1057, în special a prevederilor părții a III-a din Regulament, menționate mai sus. Acest cadru este necesar pentru asigurarea participării entităților eligibile din Republica Moldova la Componenta EaSI, în condiții echivalente cu cele aplicabile statelor membre, precum și pentru consolidarea capacității instituționale naționale de a gestiona participarea la apelurile de propuneri, monitorizarea implementării proiectelor și raportarea către Comisia Europeană. Regulamentul conține patru capitole organizate în puncte care stabilesc cadrul normativ relevant privind: condițiile, principiile și etapele de aplicare la proiectele din cadrul Componentei EaSI; acțiunile și domeniile eligibile pentru finanțare din cadrul acesteia; condițiile de eligibilitate pentru participarea entităților la proiecte; formele de finanțare din partea Comisiei Europene și metodele de execuție; protejarea intereselor financiare ale UE; efectuarea auditurilor; informarea, comunicarea și publicitatea; contribuția financiară; cadrul instituțional.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul despre inițierea elaborării proiectului HG și a Regulamentului a fost publicat în data de 24 decembrie 2024. Ulterior, anunțul privind consultarea publică a fost publicat în data de 28 februarie 2025, pe platforma www.particip.gov.md la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13721#contentAnchor41787 Pe parcursul consultării publice nu au fost recepționate sugestii, opinii sau propuneri din partea publicului. Proiectul a fost supus, de asemenea, procesului de avizare interinstituțională, fiind examinat de toate autoritățile relevante, iar observațiile și

recomandările formulate au fost analizate și reflectate în versiunea finală a documentului, acolo unde a fost considerat necesar.

În scopul excluderii dublării atribuțiilor autorităților a fost organizată o teleconferință cu participarea experților responsabili de elaborarea proiectului din cadrul MMPS și a celor din cadrul Direcției coordonarea asistenței externe și fonduri europene din cadrul Cancelariei de Stat.

În rezultatul discuțiilor s-a convenit ca la definitivarea proiectului Regulamentului să fie excluse eventuale dublări a atribuțiilor autorităților prevăzute în actele normative în vigoare, în special în hotărârea Guvernului nr. 1365/2016 privind desemnarea punctului principal de contact pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă, hotărârea Guvernului nr. 938/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, hotărârea Guvernului nr. 576/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională finanțate de Uniunea Europeană, hotărârea Guvernului nr. 1365/2016 privind desemnarea punctului principal de contact pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă.

Subsecvent, proiectul Regulamentului a fost definitivat și actualizat ținându-se cont de crearea prin HG nr. 271/2025 a Sistemului Național Antifraudă.

7. Concluziile expertizelor

Expertiza de compatibilitate:

Setul de acte a fost consultat repetat cu autoritățile publice relevante, iar sugestiile, obiecțiile și opiniile au fost considerate la definitivarea setului de acte. După consultarea autorităților, setul de acte a fost definitivat, fiind întocmit tabelul de concordanță care a fost examinat de către Centrul de Armonizare a Legislației.

Propunerile formulate în cadrul expertizei de compatibilitate au vizat:

- excluderea trimiterilor la actele Uniunii Europene;
- completarea proiectului hotărârii Guvernului cu o prevedere privind abrogarea prevederilor din proiectul de Regulament care transpun norme UE, de la data aderării Republicii Moldova la Uniune,
- transferarea clauzei de armonizare din textul proiectului Regulamentului în textul proiectului hotărârii Guvernului;
- includerea textului integral al Regulamentului (UE) 2021/1057 în tabelul de concordanță.

Observațiile expertizei de compatibilitate au fost acceptate și incluse în versiunea definitivată a proiectului.

Expertiza de compatibilitate repetată:

În cadrul expertizei repetate efectuate de Centrul de Armonizare a Legislației nu au fost formulate obiecții sau comentarii suplimentare. S-a menționat, însă, includerea calificativului general „parțial compatibil” în dreptul proiectului, fără menționarea de comentarii detaliate, iar pentru articolele netranspuse (art. 1–25, art. 27–32, art. 34, art. 37–42) și aplicarea calificativului „Norme UE neaplicabile”, în conformitate cu punctul 35 din Regulamentul privind armonizarea, aprobat prin HG nr. 1171/2018.

Propunerile expertizei de compatibilitate repetate au fost luate în considerare la definitivarea setului de acte.

Expertiza juridică:

Concluziile expuse în expertiza juridică efectuată de către Ministerul Justiției au fost acceptate, cu excepția următoarelor obiecții:

- 1) Dispozițiile art. 1 și 2 din Acord au aplicabilitate directă și nu necesită măsuri naționale de transpunere.

Argumentarea MMPS:

Afirmația privind aplicabilitatea directă a legislației UE este justă în cazul statelor membre, nu și pentru situația Republicii Moldova care participă la Componenta EaSI în calitate de stat terț. Potrivit art. 288 din TFUE, Regulamentele UE au aplicabilitate directă doar în statele membre.

Totodată, Acordul conține doar prevederi generale privind cooperarea Republicii Moldova cu Comisia Europeană. Acordul nu conține și nu poate conține prevederi privind cadrul normativ și instituțional concret, necesar pentru implementarea Componentei EaSI, astfel, organizarea îndeplinirii angajamentelor asumate prin Acord este o atribuție a statului.

În continuare, Acordul conține trimiteri la Regulamentul (UE) 2021/1057, astfel fiind necesară transpunerea unor prevederi relevante Componentei EaSI din acesta, deoarece Regulamentele UE sunt direct aplicabile doar în cazul statelor membre UE.

Subsecvent, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de cele menționate la alineatele premergătoare, fiind prevăzute inclusiv și atribuțiile autorității competente pentru coordonarea participării entităților la proiectele din Componenta EaSI, dar și transpunerea articolelor relevante din Regulamentul (UE) 2021/1057.

2) Regulile de participare a organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor, inclusiv financiare, asumate față de organizațiile internaționale, sunt aprobate prin HG nr. 454/2008.

Argumentarea MMPS:

HG nr. 454/2008 se referă la achitarea cotizațiilor de participare a RM la organizațiile internaționale, nu și la implementarea unor programe europene, după cum este Componenta EaSI.

3) Hotărârea Guvernului nr. 576/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională finanțate de Uniunea Europeană, stabilește norme privind cadrul instituțional și normativ pentru implementarea eficientă a programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională finanțate de Uniunea Europeană, eligibile pentru Republica Moldova.

Argumentarea MMPS:

HG nr. 576/2017 are drept scop transpunerea parțială a Regulamentului (UE) 2021/1059 și a Regulamentului (UE) 2021/1060. În acest context, se va nota că Regulamentul (UE) 2021/1059 stabilește norme pentru obiectivul de Cooperare teritorială europeană (Interreg), iar Regulamentul (UE) 2021/1060 se aplică diferitor fonduri, inclusiv Fondului social european plus, însă nu și Componentei EaSI, nici componentelor de gestiune directă sau indirectă ale FEAMPA, FAMI, FSI și IMFV, cu excepția asistenței tehnice acordate la inițiativa Comisiei.

Componentei EaSI îi sunt dedicate Regulamentul (UE) 2021/1057 și Regulamentul (UE) 2024/2509, care conțin prevederi specifice pentru proiectele implementate prin gestiune directă și indirectă. Prin urmare, a fost propusă promovarea unui mecanism de reglementare distinct de cel prevăzut în HG nr. 576/2017.

Expertiza anticorupție:

În principal, concluziile expertizei anticorupție s-au referit la necesitatea considerării prevederilor proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă (număr unic 198/MF/2025) în scopul excluderii dublării atribuțiilor autorităților.

Argumentarea MMPS:

În procesul definitivării proiectului s-a ținut cont de prevederile HG nr. 271/2025 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă (SNA).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent.

Considerând faptul că participarea Republicii Moldova la Componenta EaSI a fost asumată prin Acordul de participare la această componentă, se propune ca transpunerea parțială a părții a III-a din Regulamentul UE, precum și crearea cadrului normativ și instituțional necesar, să fie realizate printr-un act normativ aprobat la nivel de Guvern.

După aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, prevederile naționale care transpun dispoziții din Regulamentul (UE) 2021/1057 vor fi abrogate, întrucât Regulamentul european va deveni direct aplicabil în ordinea juridică națională.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În rezultatul aprobării proiectului hotărârii Guvernului, MMPS va opera modificările necesare la Regulamentul subdiviziunii structurale interne care va îndeplini atribuțiile relevante coordonării și monitorizării procesului de participare la Componenta EaSI și, la necesitate, va elabora și aproba reglementări specifice relevante acestui proces.

Secretară generală adjunctă */semnat electronic/* **Cristina JANDÎC**